

ВИКОРИСТАННЯ ЛАКТИНУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ СПЕРМИ БУГАЙВ

Інтенсифікація м'ясного скотарства, значне розширення масштабів застосування штучного осіменіння різко підвищили роль бугайів-плідників у племінній справі.

Відомо, що до генетичної характеристики плідників м'ясних порід належать знижені статева активність і деякі показники спермопродуктивності (об'єм еякуляту, морозостійкість та запліднювальна здатність сперматозоїдів) порівняно з плідниками молочного та молочно-м'ясного напрямів продуктивності.

З метою підвищення ефективності використання сперми і збереження її показників на належному рівні при штучному осімененні ми розробили розбавлювач, до складу якого ввели медичний препарат лактин, що є гормоном передньої частки гіпофізу і використовується для підвищення лактації тварин. Установлено, що ін'екції препарату бугайцям сприяють інтенсивності їхнього росту і є дані про зв'язок лактину із спермопродуктивністю плідників, хоча дію останнього у самців до кінця не вивчено.

Дослідження проводили на бугаях-плідниках м'ясних порід: абердин-ангуської, шароле та їхніх помісей різної кровності, а також української м'ясної (97 гол.).

Для підвищення рухливості і виживаності сперматозоїдів підготували чотири суміші компонентів: у стандартний глюкозо-жовтково-гліцериновий розбавлювач додавали препарат лактин у кількості 0,0062; 0,0122; 0,025 і 0,0372 г відповідно. Розбавлення та глибоке заморожування сперми проводили згідно з діючою інструкцією.

© Л.М. Романов, О.В. Бойко, 2001

Розведення і генетика тварин. 2001. Вип. 34

Рухливість сперматозоїдів при використанні розбавлювача з лактином (0,012—0,025 г) була на один бал вищою, ніж у середовищі без лактіну, і становила $4,75 \pm 0,16$ бала ($P < 0,001$). При визначенні абсолютноого показника виживаності сперматозоїдів установлено, що цей показник був вищим на 12,5—43,2% у середовищі з лактином.

Таким чином, при введенні до складу розбавлювача сперми лактину відбувається стимуляція рухливості сперматозоїдів, при цьому активацію статевих клітин відмічено при додаванні лактину в середовище у концентрації 0,012—0,025 г. Більша та менша кількість препарату неефективна. Негативного впливу на запліднення тварин не встановлено.

Використання запропонованого розбавлювача забезпечує порівняно з існуючим збереження високого рівня рухливості сперматозоїдів, придатних для штучного осіменіння; збільшення життєздатності статевих клітин та зниження собівартості осіменіння.

Висновок. Додавання лактину до розбавлювача у зазначених дозах є ще одним ефективним джерелом підвищення якості сперми бугай-плідників м'ясних порід.

Інститут м'ясного скотарства УААН